

Litteraturoversigter

Nye danske bøger

Andersen, Peder: *Fiskeriøkonomi*. Esbjerg: Sydjysk Universitetsforlag, 1979. 298 pp. Kr. 98,50.

Fiskeriets problemer har mest været dyrket af biologer, men i de seneste år er emnet også taget op af økonomer. Den foreliggende bog er den første samlede fremstilling på dansk, hvor der i øvrigt foreligger en fornem tradition med Warmings meget tidlige bidrag fra 1911. De spørgsmål, der står i centrum for behandlingen, er spørgsmålet om hvad der skal forstås ved et samfundsmæssigt optimalt fiskeri, hvorledes dette forholder sig til en fri udnyttelse af denne selvproducerende ressource samt virkningerne af at anvende forskellige reguleringsmetoder.

Christensen, Jørgen Peter m.fl., red. *Vækst og kriser i dansk økonomi i det 20. århundrede*. 2 bd. Skrifter fra Aarhus Universitet, Økonomisk Institut, 1979. 549 pp. Kr. 68,75.

Publikationen bygger på bidrag til en konference i anledning af Aarhus Universitets 50-års jubilæum i 1978. Efter en indledende oversigt over hovedlinierne i den realøkonomiske udvikling i Danmark af Hans Chr. Johansen findes bidrag af Jørgen Peter Christensen og Jørgen Estrup om strukturændringer på det danske arbejdsmarked i 1900-tallet, af Niels Westergård-Nielsen

om den offentlige sektors arbejdsstyrke 1921-1976, af Holger Gad om dansk landbrugsudvikling 1950-1977, af Kjeld Bjerke om udviklingen i bruttorestindkomsten inden for industrien i perioden 1949-1976, af Peder J. Pedersen om langtidstendenser i industriens energiforbrug, af Niels Kærgård om en vækstmodel for Danmark (med kommentar af Jørgen Drud Hansen), af Martin Paldam om Danmark og den internationale konjunktur 1948-75 (med kommentar af Erik Gørtz), af Jørgen H. Gelting om saldoen på den danske betlingsbalances løbende poster, af Morten Balling om udviklingen på det danske kreditmarked siden midten af 1950erne (med kommentar af Bodil Nyboe Andersen), af Niels Thygesen om udviklingstendenser i tilrettelæggelsen og virkningerne af dansk pengepolitik, af Claus Vastrup om dansk pengepolitik i 1970erne, af P. Nørregaard Rasmussen og Niels-Henrik Topp om funktional finanspolitik og af Johannes Due om socialpolitikens udvikling 1933-76 (med kommentar af Jørn Henrik Petersen).

Hansen, Jørgen Drud: *Den friedmanske monetarisme*. Odense University Studies in History and Social Sciences, 64. Odense: Odense Universitetsforlag, 1979. 205 pp. Kr. 60,15.

Bogens tyngdepunkt er Friedmans makro-

økonomiske model, der præsenteredes i samlet form i *Journal of Political Economy* i begyndelsen af 1970'erne. Som optakt til beskrivelsen og diskussionen af den samlede model behandles i særskilte kapitler den permanente indkomsthypotese, kvantitetsteorien og teorien om den naturlige beskæftigelsesgrad. I forlængelse af modellens behandling skitseres en udvidet model, hvor forudsætningen om konstant realrente på kort sigt er ophævet. Desuden diskuteres Friedmans konklusioner mht. den økonomiske politik og hans metodologiske synspunkter.

Hastrup, Bjarne: *Håndværkets økonomiske historie 1879-1979*. København: Håndværksrådets forlag, 1979. 446 pp.

Behandlingen er opdelt i fire perioder: tiden før 1879, tiden fra 1879 frem til første verdenskrig, krigs- og mellemkrigstiden fra 1914 til 1948 og endelig tiden siden. Fremstillingens hovedsigte er at beskrive håndværkets vilkår i den tid, hvor industrialiseringen er foregået. Et af forfatterens synspunkter er, at dansk håndværk, der har bevaret en i forhold til andre europæiske lande betydelig position i erhvervsmønstret, nød godt af den sene industrialisering, der gjorde det muligt at udnytte tekniske fremskridt, der var særligt velegnede for de mindre produktionsvirksomheder.

Henriksen, Ingrid, Peder J. Pedersen, Morten Skak og Niels Westergård-Nielsen: *Arbejdsløshedsundersøgelserne*. Bd. 1: *Efterspørgsel og udbud på arbejdsmarkedet*. Socialforskningsinstituttet, Publikation nr. 91. København: Teknisk Forlag, 1979. 368 pp. Kr. 115,00.

Bogens fem bidrag beskæftiger sig med 70-

ernes arbejdsløshedsproblem i Danmark. I første kapitel beskæftiger Morten Skak sig især med det internationale konjunkturomsving som årsag til de danske vanskeligheder. I det andet kapitel diskuterer Peder J. Pedersen, om sammenhængen mellem produktivitets- og beskæftigelsesudviklingen er overvejende negativ eller positiv. Niels Westergård-Nielsen behandler efterspørgslen efter arbejdskraft i den offentlige sektor. I to kapitler undersøger Ingrid Henriksen ændringer i arbejdsudbuddet, dels som følge af ændringer i arbejdsstyrkens størrelse og sammensætning, dels som følge af ændringer i udbudsreaktionerne i enkelte grupper.

Jensen, Jørgen: *Oldtidens samfund. Tiden indtil år 800*. Dansk Socialhistorie, 1. København: Gyldendal, 1979. 271 pp.

Johansen, Hans Chr.: *En samfundsorganisation i opbrud, 1700-1870*. Dansk Socialhistorie, 4. København: Gyldendal, 1979. 333 pp.

Disse to bind er de første af i alt syv i en samlet behandling af dansk socialhistorie. Første bind er skrevet af en arkæolog, men ud fra moderne principper hvor samfundets organisation og den sociale adfærd bliver centrale faktorer i udviklingen også i en tid, der indtil fornylig lå uden for økonomiske historikers traditionelle interesseområde. Fjerde bind har sit tyngdepunkt i en solid gennemgang af de nyeste historisk-demografiske forskningsresultater, som forfatteren selv har været en af hovedbidragyderne til. Denne fremstilling viser hvor klart et billede man kan få af livsvilkårne, når man med tilstrækkelig flid og fantasi fordyber sig i de demografiske komponenter. Fremstillingen har også afsnit